

## I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

## SPRENDIMAI

## EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1194/2011/ES

2011 m. lapkričio 16 d.

## dėl Europos Sąjungos veiksmų, susijusių su Europos paveldo ženklu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 167 straipsnio 5 dalies pirmą įtrauką,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę <sup>(1)</sup>,laikydami įprastos teisėkūros procedūros <sup>(2)</sup>,

kadangi:

- (1) Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) siekiama glaudesnės Europos tautų sąjungos, o Sąjungai pavedama, *inter alia*, prisidėti prie valstybių narių kultūrų klestėjimo gerbiant jų nacionalinę ir regioninę įvairovę ir kartu iškeliant bendrą kultūros paveldą. Šiuo atžvilgiu, kai būtina, Sąjunga remia ir papildo valstybių narių veiksmus siekiant skatinti geriau pažinti ir skleisti Europos tautų kultūrą ir istoriją;

- (2) geriau suprasdami ir brangindami bendrą, nors ir įvairų paveldą, žmonės, ypač jaunimas, pajustų stipresnį ryšį su Sąjunga ir būtų intensyvinamas kultūrų dialogas. Todėl svarbu didinti galimybes pažinti kultūros paveldą ir stiprinti jo europinę dimensiją;

- (3) SESV taip pat nustatoma Sąjungos pilietybė, kuri papildo atitinkamų valstybių narių nacionalinę pilietybę ir yra svarbus aspektas užtikrinant ir stiprinant Europos integracijos procesą. Siekiant, kad piliečiai visapusiškai remtų Europos integraciją, daugiau dėmesio reikėtų skirti jų bendroms vertybėms, istorijai ir kultūrai – svarbiausiems jų dalyvavimo visuomenėje, grindžiamoje laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms, kultūrinės ir kalbų įvairovės, tolerancijos ir solidarumo principais, aspektams;

- (4) tarpvyriausybine Europos paveldo ženklo iniciatyva (toliau – tarpvyriausybine iniciatyva) buvo pradėta 2006 m. balandžio 28 d. Grenadoje, Ispanijoje;

- (5) 2008 m. lapkričio 20 d. Taryba priėmė išvadą <sup>(3)</sup>, kuriomis siekiama pereiti nuo tarpvyriausybės iniciatyvos prie Sąjungos veiksmų (toliau – veiksmų), ragindama Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos Europos paveldo ženklo (toliau – ženklas) sukūrimo ir nurodyti praktines šio projekto įgyvendinimo procedūras;

- (6) viešųjų konsultacijų ir Komisijos atlikto poveikio vertinimo rezultatais patvirtinta tarpvyriausybės iniciatyvos vertė, tačiau nurodyta, kad ją reikia toliau plėtoti, kad būtų pasinaudota visomis jos teikiama galimybėmis, ir kad Sąjungos dalyvavimas jai galėtų suteikti aiškesnės pridėtinės vertės ir padėtų jai tapti kokybiškesnei;

<sup>(1)</sup> OL C 267, 2010 10 1, p. 52.

<sup>(2)</sup> 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. liepos 19 d. Tarybos pozicija per pirmąjį svarstymą. 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento pozicija.

<sup>(3)</sup> OL C 319, 2008 12 13, p. 11.

- (7) diegiant ženklą turėtų būti pasinaudota vykdant tarpvyriausybinių iniciatyvą įgyta patirtimi;
- (8) ženklų turėtų būti siekiama pridėtinės vertės ir jo bei kitų iniciatyvų, pavyzdžiui, UNESCO pasaulio paveldo sąrašo, UNESCO Reprezentatyvaus žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašo ir Europos Tarybos projekto „Europos kultūros keliai“, papildomumo. Jo pridėtinė vertė turėtų būti grindžiama atrinktų paveldo vietų istorine ir kultūrine svarba Europai, taip pat ir Sąjungos kūrimui, aiškiu į piliečius, ypač jaunimą, orientuotu švietiškumu matmeniu bei paveldo vietų bendradarbiavimu, kad būtų dalijamasi patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais. Vykdant šiuos veiksmus daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama paveldo vietų populiarinimui ir pasiekiamumui bei informacijos ir siūlomos veiklos kokybei, o ne paveldo vietos išsaugojimui, kurį turėtų užtikrinti galiojanti paveldosaugos tvarka;
- (9) šiais veiksmais ne tik siekiama stiprinti Europos piliečių ryšį su Sąjunga ir skatinti kultūrų dialogą, bet jie taip pat galėtų padėti didinti kultūros paveldo vertę ir žinomumą, didinti paveldo vaidmenį užtikrinant tvarų regionų ekonomikos vystymąsi, visų pirma skatinant kultūros turizmą, skatinti kultūros paveldo, šiuolaikinio meno ir kūrybiškumo sinergiją, ir apskritai propaguoti demokratines vertybes ir žmogaus teises, kuriomis grindžiamas Europos integracijos procesas;
- (10) tie tikslai visiškai atitinka tikslus, nustatytus Komisijos komunikate „Europos kultūros globalizuotame pasaulyje darbotvarkė“, kuris apima kultūrų įvairovės ir kultūrų dialogo skatinimą bei kultūros kaip kūrybiškumo katalizatoriaus propagavimą;
- (11) labai svarbu, kad ženklas būtų suteikiamas vadovaujantis bendrais, aiškiais ir skaidriais kriterijais bei procedūromis, įskaitant pirmus dvejus atrinktus metus, kai turėtų būti taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos;
- (12) paveldo vietų atrankos procedūra pagal šiuos veiksmus turėtų būti vykdoma dviem etapais. Paveldo vietos pirmiausia turėtų būti iš anksto atrinktos nacionaliniu lygmeniu. Prireikus, valstybės narės galėtų pasitelkti vietos ir regionines valdžios institucijas. Po to turėtų būti vykdoma atranka Sąjungos lygmeniu. Kiekviena paveldo vieta, kuriai suteiktas ženklas, turėtų būti stebima tam, kad būtų užtikrintas ženklui nustatytų kriterijų laikymasis;
- (13) atliekant pirmą šių veiksmų vertinimą, turėtų būti išnagrinėta galimybė išplėsti jų geografinę veiksmų sritį;
- (14) jeigu kelias vienoje valstybėje narėje esančias paveldo vietas aiškiai sieja bendra tema, šie veiksmai turėtų leisti teikti bendrą paraišką. Tokios bendros paraiškos turėtų apimti pagrįstą dalyvaujančių paveldo vietų skaičių ir turėtų būti parodyta jų europinė pridėtinė vertė, palyginti su atskiromis paraiškomis dėl tų pačių paveldo vietų;
- (15) panašiai šie veiksmai dėl kai kurių paveldo vietų transnacionalinio aspekto turėtų leisti teikti bendras paraiškas iš paveldų vietų, kurios yra skirtingose valstybėse narėse, bet susijusios su viena specifine tema, ir iš paveldo vietų, kurios yra bent dviejų valstybių narių teritorijose;
- (16) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo, visų pirma nuostatai dėl paveldo vietų, kurioms turi būti suteiktas ženklas, paskyrimo, įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai atšaukti ženklą ir įforminti ženklo atsakymą;
- (17) ženklo administravimo tvarka turėtų būti paprasta ir lanksti bei atitikti subsidarumo principą;
- (18) kadangi šio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl poreikio visų pirma nustatyti ženklo naujus, bendrus, aiškius ir skaidrius kriterijus bei procedūras ir glaudžiau koordinuoti valstybių narių veiklą, ir kadangi tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje numatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

## PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

## 1 straipsnis

## Nustatymas

Šiuo sprendimu nustatomi Europos Sąjungos veiksmai (toliau – veiksmai), susiję su Europos paveldo ženklu (toliau – ženklas).

## 2 straipsnis

### Sąvokų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- 1) paveldo vietos – paminklai, gamtos paminklai, povandeninės, archeologinės, pramoninės arba miesto vietovės, kultūriniai kraštovaizdžiai, atmintinos vietos, kultūros vertybės ir objektai bei nematerialus paveldas, susijęs su vieta, įskaitant šiuolaikinį paveldą;
- 2) transnacionalinė paveldo vieta:
  - a) skirtingose valstybėse narėse esančios kelios paveldo vietos, siejamos su viena konkrečia tema, dėl kurių teikiama bendra paraiška; arba
  - b) viena paveldo vieta, esanti bent dviejų valstybių narių teritorijoje.
- 3) nacionalinė teminė paveldo vieta – kelios paveldo vietos, esančios toje pačioje valstybėje narėje, siejamos su viena konkrečia tema, dėl kurių teikiama bendra paraiška.

## 3 straipsnis

### Tikslai

1. Šiais veiksmais prisidedama prie toliau nurodytų bendrųjų tikslų:

- a) siekti, kad Europos piliečiai, ypač jaunimas, jaustų stipresnę Europos bendromis vertybėmis, Europos istorija ir kultūros paveldu grindžiamą ryšį su Sąjunga ir vertintų nacionalinę ir regioninę įvairovę;
- b) stiprinti kultūrų dialogą.

2. Tam, kad būtų pasiekti 1 dalyje nurodyti tikslai, šiais veiksmais siekiama toliau nurodytų tarpinių tikslų:

- a) didinti vietų, kurios buvo svarbios Europos istorijai ir kultūrai ir (arba) kuriant Sąjungą, simbolinę vertę ir žinomumą;
- b) gerinti Europos piliečių žinias apie Europos istoriją ir Sąjungos kūrimą bei bendrą, tačiau ir įvairų, kultūros paveldą, visų pirma susijusį su demokratinėmis vertybėmis ir žmogaus teisėmis, kuriomis grindžiamas Europos integracijos procesas.

3. Pačiomis paveldo vietomis siekiama toliau nurodytų specifinių tikslų:

- a) akcentuoti europinę paveldo vietos reikšmę;
- b) gerinti Europos piliečių žinias, ypač jaunų žmonių, apie bendrą kultūros paveldą;
- c) sudaryti palankesnes sąlygas dalytis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais visoje Sąjungoje;
- d) suteikti daugiau galimybių ir (arba) gerinti galimybes susipažinti su paveldo vietomis visiems, ypač jaunimui;
- e) pasitelkiant meninį, kultūrinį ir istorinį ugdymą, intensyvinti kultūrų dialogą, visų pirma tarp jaunų žmonių;
- f) skatinti kultūros paveldo bei šiuolaikinio meno ir kūrybiškumo sinergiją;
- g) prisidėti prie regionų patrauklumo didinimo ir ekonomikos bei tvaraus jų vystymosi, ypač pasitelkiant kultūros turizmą.

## 4 straipsnis

### Dalyvavimas veiksmuose

Veiksmuose gali savanoriškai dalyvauti valstybės narės.

## 5 straipsnis

### Veiksmų pridėtinė vertė ir jų bei kitų iniciatyvų papildomumas

Komisija ir valstybės narės užtikrina veiksmų pridėtinę vertę ir jų bei kitų kultūros paveldo srities iniciatyvų, pavyzdžiui, UNESCO pasaulio paveldo sąrašo, UNESCO Reprezentatyvaus žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašo ir Europos Tarybos projekto „Europos kultūros keliai“, papildomumą.

## 6 straipsnis

### Tinkamumas

Ženklas gali būti skiriamas paveldo vietoms, apibrėžtoms 2 straipsnyje.

## 7 straipsnis

### Kriterijai

1. Ženklas skiriamas vadovaujantis šiais kriterijais (toliau – kriterijai):

- a) paveldo vietos, pretenduojančios gauti ženklą, turi turėti simbolinę europinę vertę ir būti atlikusios svarbų vaidmenį Europos istorijoje ir kultūroje ir (arba) kuriant Sąjungą. Todėl turi būti parodytas vienas arba keli toliau nurodyti jų aspektai:
- i) paveldo vietos tarpvalstybinis ar europinis pobūdis: kokių mastu jų ankstesnė ir dabartinė įtaka bei patrauklumas reikšmingi už valstybės narės nacionalinių sienų;
  - ii) paveldo vietos svarba ir vaidmuo Europos istorijoje ir Europos integracijos procese, jos sąsajos su svarbiais Europos įvykiais, asmenybėmis ar judėjimais;
  - iii) paveldo vietos svarba ir vaidmuo plėtojant ir propaguojant bendras vertybes, kuriomis grindžiama Europos integracija;
- b) paveldo vietos, pretenduojančios gauti ženklą, turi pateikti projektą, kuris turi būti pradėtas įgyvendinti vėliausiai iki paskyrimo metų pabaigos ir kuris apima visus toliau nurodytus aspektus:
- i) informuotumo apie europinę paveldo vietos reikšmę didinimas, visų pirma vykdant atitinkamą informavimo veiklą, ženklinimą ir darbuotojų mokymą;
  - ii) švietimo veiklos, ypač skirtos jaunimui, kuria gerinamos žinios apie bendrą Europos istoriją ir jos bendrą, tačiau ir įvairų, paveldą ir kuria stiprinamas priklausomumo bendrai erdvei jausmas, organizavimas;
  - iii) daugiakalbystės skatinimas ir palankesnių sąlygų susipažinti su paveldo vieta sudarymas vartojant kelias Sąjungos kalbas;
  - iv) dalyvavimas paveldo vietų, kurioms suteiktas ženklas, tinklų veikloje, kad būtų dalijamasi patirtimi ir inicijuojami bendri projektai;
  - v) paveldo vietos žinomumo ir patrauklumo didinimas Europos mastu, *inter alia*, naudojantis naujausių technologijų teikiama galimybėmis ir skaitmeninėmis bei interaktyviomis priemonėmis ir siekiant sinergijos su kitomis Europos iniciatyvomis.
- Jei, atsižvelgiant į konkretų paveldo vietos pobūdį, yra galimybių, palankiai vertintinas meninės ir kultūrinės veiklos, kuria skatinamas Europos kultūros srities profesionalų, menininkų ir meno kolekcijų judumas, kultūrų dialogas ir paveldo, šiuolaikinio meno ir kūrybiškumo sąsajos, organizavimas;
- c) paveldo vietos, pretenduojančios gauti ženklą, turi pateikti darbų planą, kuris apima visus toliau nurodytus aspektus:
- i) patikimo paveldo vietos valdymo užtikrinimą, įskaitant tikslų ir rodiklių nustatymą;
  - ii) paveldo vietos išsaugojimo ir paveldo perdavimo būsimoms kartoms, laikantis atitinkamos paveldosaugos tvarkos, užtikrinimą;
  - iii) kokybiškos infrastruktūros lankytojams priimti užtikrinimą, pavyzdžiui, istorinės medžiagos pateikimą, lankytojų informavimą, ženklinimą;
  - iv) galimybės paveldo vietą lankyti kuo didesnei visuomenės daliai užtikrinimą, *inter alia*, pritaikant paveldo vietą ar rengiant darbuotojų mokymą;
  - v) ypatingo dėmesio jaunimui skyrimą, visų pirma suteikiant jiems palankesnes galimybes aplankyti paveldo vietą;
  - vi) paveldo vietos kaip tvaraus turizmo objekto populiarinimą;
  - vii) nuoseklios ir išsamios komunikacijos strategijos plėtojimą, pabrėžiant europinę paveldo vietos reikšmę;
  - viii) užtikrinimą, kad valdant paveldo vietą būtų daromas kuo mažesnis neigiamas poveikis aplinkai.
2. Atsižvelgiant į 1 dalies b ir c punktuose nustatytus kriterijus, visos paveldo vietos vertinamos proporcingai, atsižvelgiant į kiekvienos paveldo vietos ypatumus.

#### 8 straipsnis

#### Europos ekspertų grupė

1. Suburiama Europos nepriklausomų ekspertų grupė (toliau – Europos ekspertų grupė), kuri vykdys atrankos ir stebėsenos procedūras Sąjungos lygmeniu. Ji užtikrina, kad valstybėse narėse esančiose paveldo vietose būtų tinkamai taikomi kriterijai.

2. Europos ekspertų grupę sudaro 13 narių; vadovaudamiesi savo atitinkamomis procedūromis, po keturis narius skiria Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija, o vieną – Regionų komitetas. Europos ekspertų grupė skiria savo pirmininką.

3. Europos ekspertų grupės nariai yra nepriklausomi ekspertai ir turi daug patirties bei žinių su veiksmų tikslais susijusiose srityse. Kiekviena institucija ir įstaiga siekia užtikrinti, kad skiriamų ekspertų kompetencija kuo geriau viena kitą papildytų ir kad tie ekspertai būtų parinkti pagal subalansuotą geografinį spektrą.

4. Europos ekspertų grupės nariai skiriami trejiems metams.

Tačiau 2012 m. Europos Parlamentas skiria keturis ekspertus dvejiems metams, Taryba – keturis ekspertus trejiems metams, Komisija – keturis ekspertus vieneriems metams, o Regionų komitetas – vieną ekspertą trejiems metams.

5. Europos ekspertų grupės nariai praneša apie bet kokią su konkrečia paveldo vieta susijusį arba galimą interesų konfliktą. Jeigu apie tai praneša narys arba jeigu kyla toks interesų konfliktas, tas narys nedalyvauja vertinant vietą ar bet kurią kitą atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) paveldo vietą.

6. Komisija viešai skelbia visas Europos ekspertų grupės ataskaitas, rekomendacijas ir pranešimus.

#### 9 straipsnis

##### Paraiškos forma

Siekdama, kad procedūros būtų kuo sklandesnės ir paprastesnės, Komisija parengia kriterijais grindžiamą bendrą paraiškos formą (toliau – paraiškos forma), kuri naudojama visoms paveldo vietoms, pretenduojančioms gauti ženklą.

#### 10 straipsnis

##### Išankstinė atranka nacionaliniu lygmeniu

1. Už išankstinę paveldo vietų, kurioms gali būti suteiktas ženklas, atranką atsako valstybės narės.

2. Kiekviena valstybė narė kas dvejus metus gali iš anksto atrinkti ne daugiau kaip dvi paveldo vietas.

3. Išankstinė atranka grindžiama kriterijais ir paraiškos forma.

4. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė, laikydamasi subsidiarumo principo ir siekdama užtikrinti kuo paprastesnę ir lankstesnę administracinę tvarką, nustato savo išankstinės atrankos tvarką ir kalendorių. Ji perduoda Komisijai paraiškos formas dėl iš anksto atrinktų paveldo vietų iki atrankos vykdymo metų kovo 1 d., vadovaudamasi priede pateiktu kalendoriumi.

5. Pasibaigus išankstinės atrankos etapui, Komisija nedelsdama paskelbia visą iš anksto atrinktų paveldo vietų sąrašą ir

apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Regionų komitetą, kad Europos Parlamentas, Taryba, Regionų komitetas, valstybės narės arba bet koks kitas asmuo ar subjektas galėtų pateikti Komisijai bet kokių pastabų, kurios galėtų turėti įtakos tų vietų atrankai.

#### 11 straipsnis

##### Atranka Sąjungos lygmeniu

1. Paveldo vietų, kurioms gali būti suteiktas ženklas, atranką vykdo Europos ekspertų grupė, o už jos vykdymą atsako Komisija.

2. Europos ekspertų grupė vertina paraiškas, susijusias su iš anksto atrinktomis paveldo vietomis, ir atranka ne daugiau kaip vieną kiekvienos valstybės narės paveldo vietą. Prireikus gali būti paprašyta pateikti daugiau informacijos arba surengti apsilankymai paveldo vietose.

3. Atranka grindžiama kriterijais ir paraiškos forma. Europos ekspertų grupė taip pat tinkamai atsižvelgia į pastabas, nurodytas 10 straipsnio 5 dalyje.

4. Europos ekspertų grupė ne vėliau kaip iki atrankos vykdymo metų pabaigos paskelbia ataskaitą apie iš anksto atrinktas paveldo vietas ir perduoda ją Komisijai. Toje ataskaitoje pateikiama rekomendacija dėl ženklo suteikimo kartu su atskiru išvadų paaiškinimu dėl tų vietų, kurios buvo atrinktos ir kurios nebuvo atrinktos. Komisija nedelsdama perduoda šią ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Regionų komitetui susipažinti.

5. Vėlesniais metais gali būti pateikiamos naujos paraiškos išankstinei atrankai nacionaliniu lygmeniu dėl paveldo vietų, kurios nebuvo atrinktos.

#### 12 straipsnis

##### Transnacionalinės paveldo vietos

1. Kad galėtų gauti ženklą, transnacionalinė paveldo vieta turi atitikti visas toliau išvardytas sąlygas:

a) turi būti visiškai laikomasi kriterijų kiekvienoje dalyvaujančioje paveldo vietoje;

b) viena iš dalyvaujančių paveldo vietų turi būti paskirta koordinuojančia paveldo vieta; ji bus bendras ryšių su Komisija palaikymo punktas;

c) paraiškoje turi būti vartojamas bendras pavadinimas;

d) atitinkamais atvejais turi būti parodoma, kad vietas aiškiai sieja bendra tema.

2. Paraiškos dėl transnacionalinių paveldo vietų teikiamos laikantis tokios pat tvarkos, kaip ir dėl kitų paveldo vietų. Po dalyvaujančių paveldo vietų atstovų tarpusavio konsultacijų, kuriose dalyvauja atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos, paraiškos formos pildomos dėl kiekvienos dalyvaujančios paveldo vietos, ir jos nusiunčiamos koordinuojančiai paveldo vietai. Transnacionalines paveldo vietas iš anksto atrenka valstybė narė, kurioje yra koordinuojanti paveldo vieta, laikymasi 10 straipsnio 2 dalyje išdėstytų paveldo vietų skaičiaus apribojimų, ir jos siūlomos visų susijusių valstybių vardu, gavus tų valstybių narių pritarimą.

3. Atrinkus transnacionalinę paveldo vietą, paveldo ženklas suteikiamas visai transnacionalinei paveldo vietai bendru pavadinimu.

4. Jei transnacionalinė paveldo vieta atitinka visus kriterijus, atrankoje tai vietai teikiama pirmenybė.

#### 13 straipsnis

##### Nacionalinės teminės paveldo vietos

1. Kad galėtų gauti ženklą, nacionalinė teminė paveldo vieta turi atitikti visas toliau išvardytas sąlygas:

a) turi būti parodoma bendros paraiškos europinė pridėtinė vertė, palyginti su atskiromis paraiškomis;

b) turi būti parodoma, kad vietas aiškiai sieja bendra tema;

c) turi būti visapusiškai užtikrinta, kad kiekvienoje dalyvaujančioje paveldo vietoje būtų visiškai laikomasi kriterijų;

d) viena iš dalyvaujančių paveldo vietų turi būti paskirta koordinuojančia paveldo vieta; ji bus bendras ryšių su Komisija palaikymo punktas;

e) paraiškoje turi būti vartojamas bendras pavadinimas.

2. Paraiškos dėl nacionalinių teminių paveldo vietų teikiamos laikantis tokios pat tvarkos, kaip ir dėl kitų paveldo vietų. Paraiškos formos pildomos dėl kiekvienos dalyvaujančios paveldo vietos, ir jos nusiunčiamos koordinuojančiai paveldo vietai. Nacionalines temines paveldo vietas iš anksto atrenka atitinkama valstybė narė, laikymasi 10 straipsnio 2 dalyje išdėstytų paveldo vietų skaičiaus apribojimų.

3. Atrinkus nacionalinę teminę paveldo vietą, paveldo ženklas suteikiamas visai nacionalinei teminei paveldo vietai bendru pavadinimu.

#### 14 straipsnis

##### Ženklo suteikimas

1. Komisija, tinkamai atsižvelgdama į Europos ekspertų grupės rekomendaciją, nustato paveldo vietas, kurioms suteikiamas ženklas. Komisija apie šį suteikimą informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Regionų komitetą.

2. Nedarant poveikio 16 straipsniui, ženklas suteikiamas visam laikui, jeigu laikomasi 15 straipsnyje nustatytų sąlygų ir tęsiami numatyti veiksmai.

#### 15 straipsnis

##### Stebėsena

1. Reguliariai vykdoma kiekvienos paveldo vietos, kuriai suteiktas ženklas, stebėsena, siekiant užtikrinti, kad ji toliau atitiktų nustatytus kriterijus ir joje toliau būtų laikomasi paraiškoje pateikto projekto ir darbų plano.

2. Už visų paveldo vietų, esančių tam tikros valstybės narės teritorijoje, stebėseną atsako ta valstybė narė. Už transnacionalinių paveldo vietų stebėseną atsako koordinuojančios paveldo vietos valstybė narė.

3. Valstybės narės renka visą būtiną informaciją ir kas ketverius metus, vadovaudamasi priede pateiktu kalendoriumi, parengia ataskaitą. Valstybės narės nusiunčia ataskaitą Komisijai iki stebėsenos vykdymo metų kovo 1 d. Komisija pateikia ataskaitą Europos ekspertų grupei išnagrinėti.

4. Europos ekspertų grupė iki stebėsenos vykdymo metų pabaigos pateikia ataskaitą apie atitinkamoje valstybėje narėje esančių paveldo vietų, kurioms suteiktas ženklas, būklę ir prireikus rekomendacijas, į kurias turi būti atsižvelgta kitu stebėsenos laikotarpiu.

5. Komisija, bendradarbiaudama su Europos ekspertų grupe, nustato bendrus rodiklius, kuriuos taikydamos valstybės narės užtikrina nuoseklų požiūrį į stebėsenos procedūrą.

#### 16 straipsnis

##### Ženklo atšaukimas arba atsisakymas

1. Jeigu Europos ekspertų grupė padaro išvadą, kad paveldo vieta nebeatitinka kriterijų ar kad joje nesilaikoma paraiškoje pateikto projekto ir darbų plano, ji per Komisiją pradeda dialogą su atitinkama valstybe nare, kuriuo siekiama padėti atlikti reikiamus paveldo vietos pakeitimus.

2. Jei praėjus 18 mėnesių nuo dialogo pradžios būtinų pakeitimų paveldo vietoje nepadaroma, Europos ekspertų grupė apie tai praneša Komisijai. Kartu su pranešimu turi būti pateiktas motyvų paaiškinimas ir praktinės rekomendacijos, kaip pagerinti padėtį.

3. Jei praėjus 18 mėnesių nuo 2 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo praktinės rekomendacijos neįgyvendinamos, Europos ekspertų grupė pateikia Komisijai rekomendaciją atšaukti atitinkamai paveldo vietai suteiktą ženklą.

4. Jeigu Europos ekspertų grupė nustato, kad transnacionalinėje paveldo vietoje arba nacionalinėje teminėje paveldo vietoje esanti paveldo vieta nebeatitinka kriterijų ar kad joje nesilaikoma paraiškoje pateikto projekto ir darbų plano, taikoma 1, 2 ir 3 dalyse išdėstyta tvarka. Pagal šią dalį ženklo atšaukimas taikomas visai transnacionalinei paveldo vietai ar visai nacionalinei teminei paveldo vietai. Tačiau tais atvejais, kai transnacionalinės paveldo vietos ar nacionalinės teminės paveldo vietos vientisumas nebus nepažeidžiamas, Europos ekspertų grupė gali rekomenduoti atšaukti tik atitinkamos dalyvaujančios paveldo vietos ženklą.

5. Komisija, tinkamai atsižvelgdama į 3 dalyje nurodytą rekomendaciją, priima sprendimą atšaukti paveldo ženklą. Komisija apie atšaukimą informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Regionų komitetą.

6. Paveldo vietos gali bet kada atsisakyti ženklo, ir tokiais atvejais jos apie tai praneša atitinkamai valstybei narei, kuri savo ruožtu apie atsisakymą informuoja Komisiją. Komisija informina paveldo ženklo atsisakymą ir apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Regionų komitetą.

#### 17 straipsnis

##### Praktinės nuostatos

1. Veiksmus įgyvendina Komisija. Visų pirma ji:

- a) užtikrina bendrą veiksmų nuoseklumą ir kokybę;
- b) užtikrina valstybių narių ir Europos ekspertų grupės veiklos koordinavimą;
- c) atsižvelgdama į tikslus ir kriterijus, glaudžiai bendradarbiaudama su Europos ekspertų grupe, nustato atrankos bei stebėsenos procedūrų gaires;

d) teikia paramą Europos ekspertų grupei.

2. Komisija atsako už informacijos apie ženklą komunikaciją ir užtikrina ženklo populiarinimą Sąjungos lygmeniu, visų pirma sukurdamą ir tvarkydama specialiai tam skirtą tinklavietę. Komisija užtikrina, kad būtų sukurtas šių veiksmų logotipas.

3. Komisija skatina paveldo vietų, kurioms suteiktas ženklas, bendradarbiavimą.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyti veiksmai ir Europos ekspertų grupės išlaidos finansuojami iš 20 straipsnyje numatyto finansinio paketo.

#### 18 straipsnis

##### Vertinimas

1. Komisija užtikrina nepriklausomą išorinį veiksmų vertinimą. Toks vertinimas atliekamas kas šešerius metus, laikantis priede pateikto kalendoriaus; vertinant nagrinėjami visi aspektai, įskaitant veiksmų įgyvendinimo procesų efektyvumą, paveldo vietų skaičių, veiksmų poveikį, jų geografinės srities plėtimą, taip pat sprendžiama, kaip būtų galima pagerinti veiksmus ir ar juos reikia tęsti.

2. Komisija per šešis mėnesius nuo to vertinimo pabaigos teikia 1 dalyje numatyto vertinimo ataskaitą ir prireikus teikia atitinkamus pasiūlymus Europos Parlamentui, Tarybai ir Regionų komitetui.

#### 19 straipsnis

##### Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Valstybės narės, kurios nedalyvavo 2006 m. tarpvyriausybiniame Europos paveldo ženklo iniciatyvoje (toliau – tarpvyriausybiniė iniciatyva), gali 2013 m. iš anksto atrinkti ne daugiau kaip keturias paveldo vietas ženklui gauti.

2. Valstybės narės, kurios dalyvavo tarpvyriausybiniame iniciatyvoje, gali 2014 m. iš anksto atrinkti ne daugiau kaip keturias paveldo vietas ženklui gauti. Jos gali siūlyti vietas, kurioms paveldo ženklas jau suteiktas vykdant tarpvyriausybinię iniciatyvą.

3. Visas 1 ir 2 dalyse nurodytas vietas vertina Europos ekspertų grupė, remdamasi tais pačiais kriterijais, ir joms taikoma tokia pat tvarka kaip ir kitoms paveldo vietoms.

5. Jei viena iš 1 ir 2 dalyse nurodytų paveldo vietų neatitinka kriterijų arba jei reikia papildomos informacijos, Europos ekspertų grupė per Komisiją pradeda dialogą su atitinkama valstybe nare, kad išnagrinėtų, ar paraišką galima pagerinti prieš priimant sprendimą. Prireikus gali būti surengti apsilankymai paveldo vietoje.

*20 straipsnis*

**Finansinės nuostatos**

1. Veiksmų įgyvendinimo finansinis paketas 2012 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui yra 650 000 EUR.

2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, laikydamasi daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų.

*20 straipsnis*

**Įsigaliojimas**

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Strasbūre 2011 m. lapkričio 16 d.

*Europos Parlamento vardu*

*Pirmininkas*

J. BUZEK

*Tarybos vardu*

*Pirmininkas*

W. SZCZUKA

## PRIEDAS

**Kalendorius**

| Metai |                                                                                           |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2011  | Sprendimo įsigaliojimas<br>Parengiamieji darbai                                           |
| 2012  | Parengiamieji darbai                                                                      |
| 2013  | Tarpvyriausybėje iniciatyvoje nedalyvavusių valstybių narių paveldo vietų pirmoji atranka |
| 2014  | Tarpvyriausybėje iniciatyvoje dalyvavusių valstybių narių paveldo vietų pirmoji atranka   |
| 2015  | Atranka                                                                                   |
| 2016  | Stebėseną                                                                                 |
| 2017  | Atranka                                                                                   |
| 2018  | Ženklo vertinimas                                                                         |
| 2019  | Atranka                                                                                   |
| 2020  | Stebėseną                                                                                 |
| 2021  | Atranka                                                                                   |
| 2022  | —                                                                                         |
| 2023  | Atranka                                                                                   |
| 2024  | Stebėseną<br>Ženklo vertinimas                                                            |
| 2025  | Atranka                                                                                   |
| ...   | ...                                                                                       |